

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Lindner Andrea ügyvéd (.....) által képviselt felperes neve(....) felperesnek – a Dr. Antal és Dr. Czakó Ügyvédi Iroda (....., ügyintéző: Dr. Czakó Marianna ügyvéd) által képviselt alperes neve(.....) alperes ellen szerzői jogsértés és jóhírnév sértés megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék által 2018. szeptember 4. napján meghozott 1/C.P...../2017/18. szám alatt meghozott, 20. sorszám alatt kijavított ítélete ellen a felperes részéről 21. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét megváltoztatja, és akként rendelkezik, hogy a felek az elsőfokú perköltségüket maguk viselik.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10.000 (Tízezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Köteles az alperes megfizetni a Magyar Államnak külön felhívásra 15.000 (Tizenötezer) forint, a per tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság kijavított ítéletével megállapította, hogy az alperes azzal, hogy az általa kiadott 2017. tavaszi aukciós katalógusban néhai **T.M.**-től származóként tüntette fel a "Fekvő állat" és a „Bika” című festményeket és a felperes nevét e képekkel kapcsolatosan szerepeltette, megsértette néhai **T.M.** szerzői személyhez fűződő jogát és a felperes jóhírnévét, ezért eltiltotta az alperest a további jogsértéstől. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 400.000 forintot és annak 2017. május 17-től a kifizetés napjáig járó, a mindenkorli késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát. Az elsőfokú bíróság a fentieket meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 125.250 forint perköltséget. Kötelezte a felperest és az alperest továbbá, hogy fizessenek meg az államnak külön felhívásra külön-külön 30.000-30.000 forint kereseti illetéket.

A felperes - aki néhai **T.M.** festőművész szerzői jogainak végrendeleti öröklés útján a jogosultja – keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes azzal, hogy „**K.** tavaszi képaupció 2017.” elnevezésű kiadványában **T.M.** származóként tüntette fel a 195. tételszám alatti „Fekvő állat” és a 196. tételszám alatti „Bika” című képeket, megsértette néhai **T.M.** szerzői személyhez fűződő jogát, ezen belül a művei egységéhez, integritásához fűződő jogát, továbbá kegyeleti jogát. Kérte annak megállapítását is, hogy az alperes azzal, hogy a felperes nevét e képekkel kapcsolatosan mint jogtulajdonos szerepeltette megsértette a felperes jó hírnevét. Kérte továbbá sérelemdíjban is marasztalni az alperest, amelynek összegét képenként 250.000-250.000 forintban, a szerzői

jogokban és a jóhírnév sérelmével összefüggésben keletkezett jogsértések tekintetében összesen 1.000.000 forintban és ezen összegek 2017. május 10-től járó késedelmi kamataiban jelölte meg. Perköltség igénye is volt, 200.000 forint ügyvédi munkadíj erejéig.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Maga is perköltség igénytel állt, amelyet a csatolt megbízási szerződés alapján 200.000 forint + áfa összegben, továbbá tárgyalásonként 50.000 forint + áfa megjelenési díjban jelölt meg.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét részben alaposnak találta. Határozatát a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:43. § d) pontjára, 2:45. § (2) bekezdésére, 2:50. §-ára, 2:51. § a) és b) pontjára, 2:52. § (1)-(3) bekezdéseire, valamint a szerzői jogról szóló 1999. LXXVI. törvény (Szt.) 13. §-ára, 14. § (1) bekezdésére, 33. § (1) bekezdésére, 94. § (1) bekezdés a) és b) pontjára és (2) bekezdésére alapította.

Megállapította, hogy az alperes azzal, hogy általa sem vitatottan **T.M.** származóként tüntetett fel hamisítványokat aukciós katalógusában megsértette a néhai szerzői jogi törvényben definiált személyhez fűződő szerzői jogát, ezen belül a mű integritásához fűződő jogát. Ez a jogsértés egyben a szerzői művel kapcsolatos olyan visszaélés, amely a szerző becsületére vagy hírnevére sérelmes. Megalapozottnak találta a jóhírnév sérelmére alapított kereseti kérelmet is hangsúlyozva, hogy a felperes nem csak a szerzői jogok örökösé, de özv. **T.M.**-né végrendeleti meghagyása alapján is köteles **T.M.** hagyatéka sorsát figyelemmel kísérni és az örökhagyó ezzel kapcsolatos célkitűzéseit megvalósítani. Az alperes maga sem vitatta, hogy az aukcióra beadott és a katalógusban szereplő művek hamisítványok, ahogy azt a tényt sem, hogy a felperes nevének feltüntetése azt jelenti, hogy a felperes a festményeket megvizsgálta, azokat eredetinek és a néhaitól származónak ítélte tekintettel arra, hogy az alperes a **T.M.** alkotásokkal kapcsolatosan korábban is rendszeresen a felpereshez fordult. Ez a valótlan közlés pedig a felperes jóhírét hátrányosan befolyásolta. A jogsértések megállapítása mellett az elsőfokú bíróság az alperest eltiltotta a további jogsértéstől és sérelemdíj megfizetésére kötelezte, amelynek mértékét mérlegeléssel jogsértésenként és képenként 100.000-100.000 forintban, azaz mindösszesen 400.000 forintban állapította meg. Elutasította a kegyeleti jogsértésre irányuló kereseti kérelmet osztva az alperes álláspontját abban, hogy a felperest a kegyeleti jogok megsértésével kapcsolatos igény – tekintettel arra, hogy a felperest nem néhai **T.M.**, hanem annak özvegye részesítette végrendeleti juttatásban – nem illeti meg. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a keresetnek az ismertetett részében helyt adott, míg azt meghaladóan elutasította. A pernyertesség-pervesztesség arányát 50-50%-ban állapította meg és a feleket ennek megfelelően marasztalta perköltségben a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján. Ennek során a felperes oldalán a megbízási szerződéssel igazolt 200.000 forint ügyvédi munkadíj 50%-át – 100.000 forintot –, míg az alperes oldalán 350.000 forint + áfa összegű megbízási díj 50%-át – 220.250 forintot – vett figyelembe, és a felperest a kettő különbözetének – 125.250 forintnak – a megfizetésére kötelezte.

A határozattal szemben a felperes állt fellebbezéssel, amelyben az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó részének megváltoztatását kérte elsődlegesen akként, hogy az alperes legyen köteles perköltséget fizetni a felperes javára, másodlagosan annak megállapítását kérte, hogy mindegyik fél viselje a saját perrel felmerült költségét. Arra hivatkozott, hogy a Törvényszék elfogadta a felperesi keresetet a jogalap vonatkozásában nagyrészt, az összecszerűség tekintetében pedig közel fele összegében. Ennek ellenére a felperest kötelezte az alperes javára 125.250 forint különbözeti perköltség megfizetésére. Indokolatlanul tekintette a felperest pervesztésnek az elsőfokú bíróság a perköltség megállapítása során, annak ellenére, hogy a felperes túlnyomórészt pert nyert. A sérelemdíj összecszerűségének megállapítása bírói mérlegeléstől függ, a felperes által követelt sérelemdíj összege pedig nem tekinthető nyilvánvalóan eltúlzottnak, azt a felperes alátámasztotta

egy hasonló tárgyban a B. ellen folyó perben megítélt összegre történő hivatkozással. Erre tekintettel alaptalanul került sor a pernyertesség-pervesztesség arányának 50-50%-ban történő megállapítására is. Emellett az alperes által igényelt perköltség összege – amely 440.000 forint volt – túlzott összegű volt, azt az elsőfokú bíróságnak mérsékelnie kellett volna. Mindez tehát nem indokolta felperes perköltségben való marasztalását, amelynek következményeként a sérelmét kompenzálандó összeg tovább csökken, ezáltal gyengítve az érdemi döntés visszatartó erejét.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Fellebbezéssel nem volt támadott az elsőfokú ítéletnek a jogsértéseket megállapító, az alperest 400.000 forint és kamatai sérelemdíj megfizetésére kötelező, valamint az ezt meghaladó keresetet elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezés, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján nem érintette.

A fellebbezés az alábbiak szerint, részben alapos.

Az elsőfokú bíróság perköltségre vonatkozó döntésével a Fővárosi Ítéltábla nem értett egyet.

Helyesen alapította határozatát a perköltség tekintetében a Pp. 81. § (1) bekezdésére, amely szerint részleges pernyertesség esetében a bíróság a perköltség felől a pernyertesség arányának, valamint az egyes felek által előlegezett költségek összegének figyelembevételével határoz.

Tévesen foglalt azonban állást akként, hogy a felperes köteles megfizetni az alperesnek 125.250 forint elsőfokú perköltséget.

A pernyertesség aránya ugyanis nem egyszerűen a megítélt, illetve elutasított kereseti követelésnek a számtani arányosság szerinti egybevetését jelenti, hanem figyelembe kell venni azt is, hogy a pernyertes, illetve pervesztes rész tárgyalása milyen költséget okozott, és az egyes felek ténylegesen milyen költségeket előlegeztek. (BH2001.485).

Helytállóan hivatkozott a felperes a fellebbezésében arra, hogy a jogalap vonatkozásában nagyobb részt, az összecszerűség tekintetében pedig közel fele részben - 40 %-ban - pernyertes lett az elsőfokú eljárásban, mivel az általa kért jogsértések – a kegyeleti jog sérelme kivételével – megállapításra kerültek, az elsőfokú bíróság az alperest eltiltotta a további jogsértéstől, és az összességében 1.000.000 forint sérelemdíj-követelésből 400.000 forint megfizetésére kötelezte az alperest. Mindez tehát 50 %-nál nagyobb pernyertességi arányt eredményez a felperes oldalán.

Az alperes azonban a felperes által megjelölnél magasabb összegű ügyvédi munkadíj felmerültét igazolta a csatolt megbízási szerződéssel, ezt helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság ítéletében, mert míg a felperes 200.000 forint, az alperes 350.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíj iránti igényrel élt.

E kettő egybevetéséből azonban okszerűtlenül következtetett arra, hogy a felperes köteles perköltséget fizetni az alperes javára.

A Pp. elsőfokú bíróság által is idézett 81. § (1) bekezdés helyes értelmezése szerint az a felperes fellebbezésében másodlagosan indítványozott következtetés adódik, hogy a felek az elsőfokú perköltségüket maguk kell, hogy viseljék.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve annak fellebbezett rendelkezését a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján – az ismertetett módon és indokok alapján – megváltoztatta.

Az eredményesen fellebbező felperes javára a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte az alperest a felperes oldalán felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2), (5) és (6) bekezdése alapján mérlegeléssel megállapított másodfokú perköltség megfizetésére.

A per tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése szerint megállapított fellebbezési illeték viselésére vonatkozó rendelkezés az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése értelmében alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdésén alapul.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés b) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

, 2019. február 5.

. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mózsik Tímea s.k.
előadó bíró

Dr. Pullai Ágnes s.k.
bíró